
Dhruvakritam Vishnu Stotram

ध्रुवकृतं विष्णुस्तोत्रम्

Document Information

Text title : Dhruvakritam Vishnu Stotram

File name : dhruvakRRitaMviShNustotram.itx

Category : vishhnu, vishnu, skandapurANa, stotra

Location : doc_vishhnu

Proofread by : PSA Easwaran

Description/comments : skandapurANa | kAshIkhaNDa | pUrvakhaNDa | adhyAya 21/1-75||

Latest update : June 9, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 9, 2025

sanskritdocuments.org

Dhruvakritam Vishnu Stotram

ધ્રુવકૃતં વિષ્ણુસ્તોત્રમ્

ધ્રુવ ઉવાચ ।

નમો હિરણ્યગર્ભાય સર્વસૃષ્ટિવિધાયિને ।

હિરણ્યરેતસે તુભ્યં સુહિરણ્યપ્રદાયિને ॥ ૧ ॥

નમો હરસ્વરૂપાય ભૂતસંહારકારિણે ।

મહાભૂતાત્મભૂતાય ભૂતાનાં પતયે નમઃ ॥ ૨ ॥

નમઃ સ્થિતિકૃતે તુભ્યં વિષ્ણવે પ્રભવિષ્ણવે ।

તૃષ્ણાહરાય કૃષ્ણાય મહાભારસહિષ્ણવે ॥ ૩ ॥

નમો દૈત્યમહારણ્યદાવવહ્નિસ્વરૂપિણે ।

દૈત્યદ્રુમકુહારાય નમસ્તે શાર્ંગપાણયે ॥ ૪ ॥

નમઃ કૌમોદકીવ્યગ્રકરાગ્રાય ગદાધર ।

મહાદનુજનાશાય નમો નન્દકધારિણે ॥ ૫ ॥

નમઃ શ્રીપતયે તુભ્યં નમશ્ચક્રધરાય ચ ।

ધરાધરાય વારાહરૂપિણે પરમાત્મને ॥ ૬ ॥

નમઃ કમલહસ્તાય કમલાવલ્લભાય તે ।

નમો મત્સ્યાદિરૂપાય નમઃ કૌસ્તુભવક્ષસે ॥ ૭ ॥

નમો વેદાન્તવેદાય નમઃ શ્રીવત્સધારિણે ।

નમો ગુણસ્વરૂપાય ગુણિને ગુણવર્જિત ॥ ૮ ॥

નમસ્તે પદ્મનાભાય પાઞ્ચજન્યધરાય ચ ।

વાસુદેવ નમસ્તુભ્યં દેવકીનન્દનાય ચ ॥ ૯ ॥

પ્રદ્યુમ્નાય નમસ્તુભ્યમનિરુદ્ધાય તે નમઃ ।

નમઃ કંસવિનાશાય નમશ્ચાણૂરમર્દિને ॥ ૧૦ ॥

દામોદર હૃષીકેશ ગોવિન્દાચ્યુત માધવ ।

ઉપેન્દ્ર કૈટભાડરાતે મધુહન્તરધોક્ષજ ॥ ૧૧ ॥

નારાયણાય નરકહારિણે પાપહારિણે ।

વામનાય નમસ્તુભ્યં હરયે શૌરયે નમઃ ॥ ૧૨ ॥

અનન્તાય નમસ્તુભ્યમનન્તશયનાય ચ ।

રુઝિમણીપતયે તુભ્યં રુઝિમપ્રમથનાય ચ ॥ ૧૩ ॥

ચૈઘહન્ત્રે નમસ્તુભ્યં દાનવારેડસુરાયે ।

મુકુન્દ પરમાનન્દ નન્દગોપપ્રિયાય ચ ॥ ૧૪ ॥

નમસ્તે પુણ્ડરીકાક્ષ દનુજેન્દ્રનિષૂદિને ।

નમો ગોપાલરૂપાય વેણુવાદનકારિણે ॥ ૧૫ ॥

ગોપીપ્રિયાય કેશિઘ્ને ગોવર્ધનધરાય ચ ।

રામાય રઘુનાથાય રાઘવાય નમો નમઃ ॥ ૧૬ ॥

રાવણારે નમસ્તુભ્યં વિભીષણશરણ્યદ ।

અજાય જયરૂપાય રણાડ્ગણાવિચક્ષણ ॥ ૧૭ ॥

ક્ષણાદિ કાલરૂપાય નાનારૂપાય શાર્ફંગિણે ।

ગદિને ચક્રિણે તુભ્યં દૈત્યચક્રવિમર્દિને ॥ ૧૮ ॥

બલાય બલભદ્રાય બલારાતિપ્રિયાય ચ ।

બલિયજ્ઞાપ્રમથન નમો ભક્તવરપ્રદ ॥ ૧૯ ॥

હિરણ્યકશિપોર્વક્ષોવિદારણ રણપ્રિય ।

નમો બ્રહ્મણ્યદેવાય ગોબ્રાહ્મણહિતાય ચ ॥ ૧.૨૧.૨૦ ॥

નમસ્તે ધર્મરૂપાય નમઃ સત્ત્વગુણાય ચ ।

નમઃ સહસ્રશિરસે પુરુષાય પરાય ચ ॥ ૨૧ ॥

સહસ્રાક્ષ સહસ્રાડ્ઘ્ને સહસ્રકિરણાય ચ ।

સહસ્રમૂર્તે શ્રીકાન્ત નમસ્તે યજ્ઞપૂરુષ ॥ ૨૨ ॥

વેદવેદ્યસ્વરૂપાય નમો વેદપ્રિયાય ચ ।

વેદાય વેદગદિને સદાચારાધ્વગામિને ॥ ૨૩ ॥

વૈકુણ્ઠાય નમસ્તુભ્યં નમો વૈકુણ્ઠવાસિને ।

વિષ્ણુશ્રવસે તુભ્યં નમો ગરુડગામિને ॥ ૨૪ ॥

વિષ્ણુકસેન નમસ્તુભ્યં જગન્મય જનાર્દન ।
 ત્રિવિક્રમાય સત્યાય નમઃ સત્યપ્રિયાય ચ ॥ ૨૫ ॥
 કેશવાય નમસ્તુભ્યં માયિને બ્રહ્માગાયિને ।
 તપોરૂપાય તપસાં નમસ્તે કૃલદાયિને ॥ ૨૬ ॥
 સ્તુત્યાય સ્તુતિરૂપાય ભક્તસ્તુતિરતાય ચ ।
 નમસ્તે શ્રુતિરૂપાય શ્રુત્યાચારપ્રિયાય ચ ॥ ૨૭ ॥
 અણ્ડજાય નમસ્તુભ્યં સ્વેદજાય નમોઽસ્તુ તે ।
 જરાયુજસ્વરૂપાય નમ ઉદ્ભિજ્જરૂપિણે ॥ ૨૮ ॥
 દેવાનામિન્દ્રરૂપોઽસિ ગ્રહાણામસિ ભાનુમાન્ ।
 લોકાનાં સત્યલોકોઽસિ સિન્ધૂનાં ક્ષીરસાગરઃ ॥ ૨૯ ॥
 સુરાપગાઽસિ સરિતાં સરસાં માનસં સરઃ ।
 હિમવાનસિ શૈલાનાં ધેનૂનાં કામધુગભવાન્ ॥ ૧.૨૧.૩૦ ॥
 ધાતૂનાં હાટકમસિ સ્ફટિકશ્ચોપલેષ્વસિ ।
 નીલોત્પલં પ્રસૂનેષુ વૃક્ષેષુ તુલસી ભવાન્ ॥ ૩૧ ॥
 સર્વપૂજ્યશિલાનાં વૈ શાલગ્રામશિલા ભવાન્ ।
 મુક્તિક્ષેત્રેષુ કાશી ત્વં પ્રયાગસ્તીર્થપદ્મજિષ્ણુ ॥ ૩૨ ॥
 વર્ણેષુ શ્વેતવર્ણોઽસિ દ્વિપદાં બ્રાહ્મણો ભવાન્ ।
 ગરુડોઽસ્યણ્ડજેષ્વીશ વ્યવહારેષુ વાગભવાન્ ॥ ૩૩ ॥
 વેદેષૂપનિષદ્ભૂપો મન્ત્રાણાં પ્રણવોહ્યસિ ।
 અક્ષરાણામકારોઽસિ યજ્ઞવનાં સોમરૂપધૃક્ ॥ ૩૪ ॥
 પ્રતાપિનામગ્નિરસિ ક્ષમાઽસિ ત્વં ક્ષમાવતામ્ ।
 દાતૃણામસિ પર્જન્યઃ પવિત્રાણાં પરોહ્યસિ ॥ ૩૫ ॥
 ચાપોઽસિ સર્વશસ્ત્રાણાં વાતો વેગવતામસિ ।
 મનોઽસીન્દ્રિયવર્ગેષુ નિર્ભયાણાં કરોહ્યસિ ॥ ૩૬ ॥
 વ્યોમ વ્યાપ્તિમતાં ત્વં વૈ પરમાત્માઽસિ ચાત્મનામ્ ।
 સન્ધોપાસ્તિર્ભવાન્દેવ સર્વનિત્યેષુ કર્મસુ ॥ ૩૭ ॥
 કૃતૂનામશ્વમેધોઽસિ દાનાનામભયં ભવાન્ ।
 લાભાનાં પુત્રલાભોઽસિ વસન્તસ્ત્વમૃતુષ્પહો ॥ ૩૮ ॥

યુગાનાં પ્રથમોઽસિ ત્વં તિથીનાં ત્વં કુહૂર્હસિ ।
 પુષ્પોઽસિ નક્ષત્રગણે સડ્ક્રમઃ સર્વપર્વસુ ॥ ૩૯ ॥
 યોગેષુ વ્યતિપાતસ્ત્વં તૃણેષુ હિ કુશો ભવાન્ ।
 ઉદ્યમાનાં હિ સર્વેષાં નિર્વાણં ત્વમસિ પ્રભો ॥ ૧.૨૧.૪૦ ॥
 સર્વાસામિહ બુદ્ધીનાં ધર્મબુદ્ધિર્ભવાનજ ।
 અશ્વત્થઃ સર્વવૃક્ષેષુ સોમવલ્લી લતાસુ ચ ॥ ૪૧ ॥
 પ્રાણાયામોઽસિ સર્વેષુ સાધનેષુ શુચિષ્વહો ।
 સર્વદઃ સર્વલિડ્ગેષુ શ્રીમાન્વિશ્વેશ્વરો ભવાન્ ॥ ૪૨ ॥
 મિત્રાણાં હિ કલત્રં ત્વં ધર્મસ્ત્વં સર્વબન્ધુષુ ।
 ત્વત્તો નાન્યજજગત્યસ્મિન્નારાયણ ચરાચરે ॥ ૪૩ ॥
 ત્વમેવ માતા ત્વં તાતસ્ત્વં સુતસ્ત્વં મહાધનમ્ ।
 ત્વમેવ સૌખ્યસમ્પત્તિસ્ત્વમાયુર્જીવનેશ્વરઃ ॥ ૪૪ ॥
 સા કથા યત્ર તે નામ તન્મનો યત્ત્વદર્પિતમ્ ।
 તત્કર્મ યત્ત્વદર્થં વૈ તત્તપો યદ્ભવત્સ્મૃતિઃ ॥ ૪૫ ॥
 તદ્ધનં ધનિનાં શુદ્ધં યત્ત્વદર્થે વ્યયીકૃતમ્ ।
 સ એવ સકલઃ કાલો યસ્મિન્જિજ્ઞાણો ત્વમર્થસે ॥ ૪૬ ॥
 તાવચ્ચ જીવિતં શ્રેયો યાવત્ત્વં હૃદિ વર્તસે ।
 રોગાઃ પ્રશમમાયાન્તિ ત્વત્પાદોદકસેવનાત્ ॥ ૪૭ ॥
 મહાપાપાનિ ગોવિન્દ બહુજન્માર્જિતાન્યપિ ।
 સદ્યો વિલયમાયાન્તિ વાસુદેવેતિ કીર્તનાત્ ॥ ૪૮ ॥
 અહો પુંસાં મહામોહસ્ત્વહો પુંસાં પ્રમાદતા ।
 વાસુદેવમનાદૃત્ય યદન્યત્ર કૃતશ્રમાઃ ॥ ૪૯ ॥
 ઇદમેવ હિ માડ્ગલ્યમિદમેવ ધનાર્જનમ્ ।
 જીવિતસ્ય ફલં ચૈતદ્યદ્દામોદરકીર્તનમ્ ॥ ૧.૨૧.૫૦ ॥
 અધોક્ષજાત્પરોધર્મો નાર્થો નારાયણાત્પરઃ ।
 ન કામઃ કેશવાદન્યો નાપવર્ગો હરિં વિના ॥ ૫૧ ॥
 ઇયમેવ પરા હાનિરુપસર્ગો યમેવહિ ।

અભાગ્યં પરમં ચૈતદ્વાસુદેવં ન યત્સ્મરેત્ ॥ ૫૨ ॥
 હરેશરાધનં પુંસાં કિં કિં ન કુરુતે બત ।
 પુત્રમિત્રકલત્રાર્થં રાજયસ્વર્ગાપવર્ગદમ્ ॥ ૫૩ ॥
 હરત્યધં ધ્વંસયતિ વ્યાધીનાધીન્નિયચ્છતિ ।
 ધર્મં વિવર્ધયેત્ક્ષિપ્રં પ્રયચ્છતિ મનોરથમ્ ॥ ૫૪ ॥
 ભગવચ્ચરણદ્વન્દ્વં નિર્દૂવન્દ્વધ્યાનમુત્તમમ્ ।
 પાપિનાપિ પ્રસન્નગેન વિહિતં સ્વહિતં પરમ્ ॥ ૫૫ ॥
 પાપિનાં યાનિ પાપાનિ મહોપપદભાગ્જયપિ ।
 સુલીનધ્યાનસમ્પન્નો નામોચ્ચારો હરેહરેત્ ॥ ૫૬ ॥
 પ્રમાદાદપિ સંસ્મૃષ્ટો યથાઽનલકણો દહેત્ ।
 તથૌષ્ઠપુટસંસ્મૃષ્ટ હરિનામ હરેદધમ્ ॥ ૫૭ ॥
 નિતાન્તં કમલાકાન્તે શાન્તચિત્તં વિધાય યઃ ।
 સંશીલયેત્ક્ષણં નૂનં કમલા તત્ર નિશ્ચલા ॥ ૫૮ ॥
 અયમેવ પરો ધર્મસ્તિવદમેવ પરં તપઃ ।
 ઇદમેવ પરં તીર્થં વિષ્ણુપાદામ્બુ યત્પિબેત્ ॥ ૫૯ ॥
 તવોપહારં ભક્તાય સેવતે યજ્ઞપૂરુષ ।
 સેવિતસ્તેન નિયતં પુરોડાશો મહાધિયા ॥ ૧.૨૧.૬૦ ॥
 સ ચૈવાવભૃથસ્નાતઃ સ ચ ગડ્ગાજલાપ્લુતઃ ।
 વિષ્ણુપાદોદકં કૃત્વા શઙ્ખે યઃ સ્નાતિ માનવઃ ॥ ૬૧ ॥
 શાલગ્રામશિલા યેન પૂજિતા તુલસીદલૈઃ ।
 સ પારિજાતમાલાભિઃ પૂજયતે સુરસન્નિ ॥ ૬૨ ॥
 બ્રાહ્મણઃ ક્ષત્રિયો વૈશ્યઃ શૂદ્રો વા યદિ વેતરઃ ।
 વિષ્ણુભક્તિસમાયુક્તો જ્ઞેયઃ સર્વોત્તમશ્ચ સઃ ॥ ૬૩ ॥
 શઙ્ખચક્રાઙ્ગિતતનુઃ શિરસાં મઙ્ગરીઘરઃ ।
 ગોપીચન્દનલિમાડ્ગો દૃષ્ટશ્ચેત્તદધં કુતઃ ॥ ૬૪ ॥
 પ્રત્યહં દ્વાદશશિલાઃ શાલગ્રામસ્ય ચોડર્યયેત્ ।
 દ્વારવત્યાઃ શિલાયુક્તઃ સ વૈકુણ્ઠે મહીયતે ॥ ૬૫ ॥

તુલસી યસ્ય ભવને પ્રત્યહં પરિપૂજયતે ।
 તદ્ભૂતં નોપસર્પન્તિ કદાચિધમકિક્કુરાઃ ॥ ૬૬ ॥
 હરિનામાક્ષરમુખં ભાલે ગોપીમૃદાહ્રિતમ્ ।
 તુલસીમાલિતોરસ્કં સ્પૃશ્યુર્ન યમાનુગાઃ ॥ ૬૭ ॥
 ગોપીમૃતુલસી શઙ્ખઃ શાલગ્રામઃ સચક્રકઃ ।
 ગૃહેઽપિ યસ્ય પઞ્ચૈતે તસ્ય પાપભયં કુતઃ ॥ ૬૮ ॥
 યે મુહૂર્તાઃ ક્ષણા યે ય યા કાષ્ઠા યે નિમેષકાઃ ।
 ઋતે વિષ્ણુસ્મૃતેર્યાતાસ્તેષુ મુષ્ટો યમેન સઃ ॥ ૬૯ ॥
 ક્વ દ્યુક્ષરં હરેર્નામ સ્ફુલિંગસદૃશં જવલેત્ ।
 મહતી પાતકાનાં ચ રાશિસ્તુલોપમા ક્વ ચ ॥ ૧.૨૧.૭૦ ॥
 ગોવિન્દં પરમાનન્દં મુકુન્દં મધુસૂદનમ્ ।
 ત્યક્ત્વાન્યં નૈવ જાનામિ ન ભજામિ સ્મરામિ ન ॥ ૭૧ ॥
 ન નમામિ ન ચ સ્તૌમિ ન પશ્યામીહ ચક્ષુષા ।
 ન સ્પૃશામિ ન વાયામિ ગાયામિ ન હરિં વિના ॥ ૭૨ ॥
 જલે સ્થલે ચ પાતાલેઽપ્યનિલે ચાનલેઽચલે ।
 વિદ્યાધરાસુરસુરે કિન્નરે વાનરે નરે ॥ ૭૩ ॥
 તૃણે સ્ત્રૌણે ચ પાષાણે તરુગુલ્મલતાસુ ચ ।
 સર્વં શ્યામલતનું વીક્ષે શ્રીવત્સવક્ષસમ્ ॥ ૭૪ ॥
 સર્વેષાં હૃદયાવાસઃ સાક્ષાત્સાક્ષી ત્વમેવ હિ ।
 બહિરન્તર્વિના ત્વાં તુ નહ્યન્યં વેન્મિ સર્વગમ્ ॥ ૭૫ ॥
 ઇતિ શ્રીસ્કાન્દપુરાણે કાશીખણ્ડે પૂર્વાર્ધે એકવિંશાધ્યાયાન્તર્ગતં
 ધ્રુવકૃતં વિષ્ણુસ્તોત્રં સમાપ્તમ્ ।

સ્કન્દપુરાણ । કાશીખણ્ડ । પૂર્વખણ્ડ । અધ્યાય ૨૧/૧-૭૫ ॥

skandapurANa . kAshIkhaNda . pUrvakhaNda . adhyAya 21/1-75..

Proofread by PSA Easwaran

Dhruvakritam Vishnu Stotram

pdf was typeset on June 9, 2025

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

